

Prædiken til 3. søndag i fasten

Luk. 11, 14-28

”Jeg vil lukke øjnene og tilstoppe ørerne. Jeg vil frigøre mig fra alle gamle anskuelser og begynde helt forfra med grundlaget, for at få fat i noget som er stabilt og konstant i videnskaberne”.

Sådan indleder den franske 1600-tals filosof Descartes sine bestræbelser på at finde et urokkeligt grundlag for den menneskelige erkendelse. Og hvor skal man snart begynde, hvis man skal finde et sådant rent og uspole-ret fodfæste?

Vores turbulente fælleshistorie forstyrrer klarheden, og et væld af upålidelige efterretninger tilslører sandheden. Derfor lukker Descartes øjne og ører for alt dette. For sandhedens skyld gør han rent bord. Han fejrer og rydder alt til side. Man forstår sådan set godt Descartes. Hvem nærer ikke fra tid til anden et ønske om at begynde helt forfra? Lægge den historie, der er blevet vores, både den fælles og den personlige, bag os?

Året 1988 er skelsættende for forfatter Katrine Marie Guldager. Hun er 21 år og optaget af feminisme, Femø og grevinde Danner. Hendes opvækst i 70'erne adskiller sig ikke fra andre jævnaldrendes i Hillerød og omegn, som for de flestes vedkommende inde-

bærer veluddannede forældre, bofællesskaber og venstreorienteret hippie-miljø. De unge drømmer om at rejse ud i verden og gøre en forskel. Katrine Maries destination er Latinamerika og Cuba. Hendes veninde er i Nicaragua. Hun bliver i forbindelse med et tilfældigt røveri skudt og mister livet. Katrine Marie er hjemme hos sin far. Han er taget med toget på arbejde. Men han når ikke frem. Toget forulykker ved Sorø. Inden for et par uger er Katrine Maries veninde og far begge døde.

Fire gange om ugen i ni år lægger hun sig på briksen hos sin psykoanalytiker og letter sit hjerte. En dag går det op for hende, at det hun i årevis kun har fortalt meget få om, nu er et afsluttet kapitel, som godt kan fortælles. Det gør hun med bogen *Lysgrænsen*, som udkom i 2007. I forbindelse med udgivelsen fortæller hun i et interview:

”I en lang periode havde jeg en forestilling om, at når jeg var færdig med at gå i analyse, så ville mit liv være langt mere harmonisk. Jeg tror, at jeg forestillede mig en helt paradisisk tilstand, hvor alle verdens onde skygger kun befandt sig langt ude i horisonten. Først sent gik det op for mig, at analysens mål ikke er, at man ikke længere skal

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

føle sorg, vrede og forbitrelse. Det er også gået op for mig, at jeg ikke nødvendigvis er lige så large, som jeg troede, jeg var. Og sådan er der mange ikke nødvendigvis smukke sider af en selv, som man skal forsones sig med. Jeg kan for eksempel blive ved med at være vred over de samme ting 20 år i træk, selvom jeg troede, at jeg ville blive klogere og mere afklaret med tiden. Vi lever i en kultur, hvor man hele tiden får at vide, at man skal arbejde med sig selv. Men jeg tror, at vi skal forsones os med ufuldkommenheden både hvad angår menne-sker og livet”.

Evangeliet advarer mod al trang til at lukke øjnene, tilstoppe ørerne og starte forfra. Vi kan ikke sådan rense ud og rydde op. Vi er nødt til at tage, ikke blot vores egen historie med os og på os, men også de andres.

Overalt i vores samfund har vi travlt med at feje og pryde, også i kirkens hus. Det skal renses for falske opfattelser og kætterske anskuelser, så det til sidst kun bebos af renskurede troende præster og enkelte ulastelige menighedsrådsmedlemmer. Jesus har selv sagt, at den der ikke er med mig, er imod mig, og her i foretagendet er vi sandelig med ham. I en sådan grad, at det kan føre til hymniske udbrud, som når en kvinde i skaren udbryder: ”Saligt er det moderliv, som bar dig, og de bryster, du diede”. Hertil bemærker Jesus tørt: ”Javist. Salige er de, som hører Guds ord og *bevarer* det”.

Bevare det – det betyder ikke, at vi skal vogte Guds ord og spærre det inde, så det ikke bliver tilsmudset. Og det egner sig dårligt til at stemple kætteri eller til at være det principielle grundlag for kirken som en hær, der altid er klar til at rykke ud for at banke

alverdens urene ånder. At være *med* Jesus, vil ikke sige, at han er en allieret, med hvem vi kan drage i kamp mod de urene ånder. Vi kan ikke gøre Jesus, som er Guds ord, til princip for vores meninger, de være sig nok så renfærdige og oprigtige. Nej, vi skal bære Guds ord med os for at bevare det. Det taler til os og får os til at tale – bedst og helst med hinanden for øje.

I den svenske film, *Den enfoldige morder* har den sadistiske fabri-kant og kapitalist, Höglund, lejet en lille jordlod til den fattige husmand, Johansson. Denne døjer i bogstavelig forstand med at betale huslejen, men Höglund insisterer på at sætte ham ud, hvis lejen ikke er betalt inden jul. Johansson er da nødt til at sælge sin eneste ko, familiens livsgrundlag. Da han juleaften kommer til den lettere berusede fabrikant for at betale huslejen, bliver han våd og forkommen modtaget ved kaminen. Höglund tager imod pengesedlerne og kaster dem i ilden med følgende kommentar: ”Nu må Johansson ikke tro, at det er for pengenes skyld, nej det er for princippets skyld”.

I kaminen med principperne! De ser altid bort fra omstændighederne. De gør os blinde for det rimelige i situationen og gør os døve for skønsmæssige betragtninger.

Jesus uddriver en dæmon, som var stum. Dæmoner *er* stumme og *gør* stumme. De rydder huse og holder til der, hvor intet menneskeligt fællesskab kan udfolde sig, fordi enhver livsomstændighed er undermineret. Her er det kun princippet, der gælder, og når man står over for et princip, bliver man stum. At tale *derimod* kommer af at have

hørt noget. Når vi taler med hinanden, driver vi dæmonerne ud.

Vores huse bliver ikke fejlet og prydet, men de bliver til at leve i. Sådan er det også med Guds hus. Kirken er ikke et sted for de faste meninger og de rene mennesker. Her kan vi komme med vores liv – alt det som ikke er rent og ryddet, men ofte rodet og smudsigt. Der er ikke noget i de liv, som er vores, som ikke kan rummes i dette hus. Guds ord har noget at sige til det alt sammen. Det kalder os ikke til renhed eller prøver at få os til at tro på os selv og egne følelser igen, som megen psykoterapi vil bilde os ind er løsningen, når livet går i stykker, og vi går under. Guds ord møder os her, hvor vi nu engang er, midt i vores mere eller mindre vellykkede og også totalt mislykkede livsforsøg.

Vi kan godt være fristet til at lukke øjnene og tilstoppe ørerne for alt urent og forstyrrende, der trænger sig på, men det giver dæmonerne frit slag. Med lukkede øjne ser vi ikke Guds søn. Med tilstoppede ører hører vi ikke hans ord. Men åbner vi øjne og ører, kommer vi til det. Hvor dæmonerne før var, skal Guds ord være. Og vi skal bevare hans ord i en fælles bestræbelse på at forstå hinanden og *sammen* bære de historier fuld af ufuldkommenhed, som ellers er ubærlige.

Vivian Linnebjerg
Velling

(Med inspiration og frit citeret fra ”Nye prædikener” af Niels Grønkjær).

Salmer:
736, 634, 292, 337, 14